

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci výkonu rozhodnutia o výchove maloletého **P. G.**, narodeného X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Vazovova 7/A, dieťa matky **Z. G.**, bývajúcej v H., zastúpenej Mgr. M. P., advokátom so sídlom v B., a otca **Ing. V. Č.**, bývajúceho v B., zastúpeného G. s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2 Em 5/2008, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. augusta 2009 sp. zn. 19 CoE 151/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26. augusta 2009 sp. zn. 19 CoE 151/2009 a uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 5. marca 2009 č.k. 2 Em 5/2008-44 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V uznesením z 5. marca 2009 č.k. 2 Em 5/2008-44 zastavil konanie o výkon rozhodnutia – rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 11. marca 2008 č.k. 22 P 391/2007-147 schvaľujúceho rodičovskú dohodu, ktorou bol maloletý P. G. zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola určená vyživovacia povinnosť a zároveň bol upravený styk otca s maloletým. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že maloletý býva s matkou v R., kde má obvyklý pobyt. V danom prípade preto nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky v zmysle § 39 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave uznesením z 26. augusta 2009 sp. zn. 19 CoE 151/2009 napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal otec dovolanie. Namietal v ňom existenciu väd v zmysle § 237 písm. d/ a f/ O.s.p. K procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. malo dôjsť tým, že súdy znovu rozhodovali o otázke právomoci, i keď o nej už bolo právoplatne rozhodnuté – Okresný súd Bratislava V totiž v konaní sp. zn. 22 P 300/2008 skúmal aj právomoc rozhodnúť o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nekonštatoval ale nedostatok právomoci. Možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) bola dovolateľovi odňatá znemožnením realizácie jeho práva na súdny výkon rozhodnutia. Tvrdil tiež, že okolnosti významné pre posúdenie obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v R. republike súdy dostatočne nezistili, v dôsledku čoho došlo v konaní aj k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a tiež k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Matka vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie otca nie je procesne prípustné, lebo v konaní nedošlo k vadám uvedeným v § 237 písm. d/ a f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V zmysle § 236 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podané dovolanie ale smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí uvedených v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania otca preto nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/, e/, g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Podľa názoru dovolateľa došlo v konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Na odôvodnenie tohto názoru uviedol, že otázka právomoci súdov Slovenskej republiky už bola posúdená a rozhodnutá v konaní Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 22 P 300/2008, v ktorom pri rozhodovaní o jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd nekonštatoval nedostatok právomoci.

Prekážka rozsúdenej veci patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, o ktorej už bolo rozhodnuté. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav vyvodzovaný z rovnakého skutkového stavu, ten istý predmet konania a tých istých účastníkov.

Predmetná námietka dovolateľa neobstojí, lebo konanie, v ktorom podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, nie je konaním totožným s konaním o výkon súdom schválenej dohody o úprave styku rodičov s dieťaťom.

So zreteľom na to dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p.

2. Dovolateľ namieta, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O vadu tejto povahy ide v prípade nesprávneho, procesné ustanovenia porušujúceho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Dovolateľ tvrdí, že súdy zastavili konanie z dôvodu nedostatku právomoci, i keď ich právomoc bola daná.

Ak súd zastaví konanie z dôvodu nedostatku právomoci, i keď pre tento procesný postup neboli dané predpoklady, odníme účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (R 82/2002).

Výkon rozhodnutia sa riadi procesnými pravidlami štátu, kde sa má rozhodnutie vykonať. V zmysle šiestej časti Občianskeho súdneho poriadku uskutočňujú súdy výkon aj súdom schválenej dohody o úprave styku rodičov s maloletým dieťaťom (viď § 272 ods. 1 O.s.p. a § 176 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci podal otec na Okresnom súde Bratislava V návrh na výkon rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 11. marca 2008 č.k. 22 P 391/2007-147, ktorým bola schválená rodičovská dohoda. Návrhom podaným na súd Slovenskej republiky sa teda domáhal, aby na území Slovenskej republiky bolo (nútene) vykonané rozhodnutie vydané súdom Slovenskej republiky. V uvedenom prípade bola preto daná právomoc súdu Slovenskej republiky na prejednanie tohto návrhu.

Keďže nešlo o (základné) konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ale o výkon rozhodnutia, ktorý sa riadi právom štátu, v ktorom sa má rozhodnutie vykonať, nebola aplikácia ustanovenia § 39 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom súdmi správna. Pri skúmaní samotnej právomoci súdu Slovenskej republiky na predmetný výkon rozhodnutia bola irelevantná otázka obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v R. (ktorá môže byť prípadne významná z hľadiska možnosti uskutočniť otcom navrhovaný výkon).

Pre zastavenie konania súdmi nižších stupňov z dôvodu nedostatku ich právomoci neboli preto dané procesné predpoklady. Z tohto dôvodu mal postup súdov v danom prípade za následok odňatie možnosti otca konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

3. Vzhľadom na vyššie uvedené (viď 2.) zrušil dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 243b ods. 3 O.s.p.). S prihliadnutím na dôvod zrušenia týchto rozhodnutí sa dovolací súd nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková